

POWIATOWA STACJA SANITARNO – EPIDEMIOLOGICZNA w ZIELONEJ GÓRZE			
ODDZIAŁ LABORATORYJNY	PROCEDURA OGÓLNA	STRONA/STRON	1 1 1
	POSTĘPOWANIE Z PRÓBKAMI DO BADAŃ	DATA WYDANIA	03.01.2025
	PROCEDURA NR PO/OL-04	NR WYDANIA	6

PROCEDURA NR PO/OL-04

POSTĘPOWANIE Z PRÓBKAMI DO BADAŃ

	Stanowisko	Podpis, pieczęć	Data
Opracował:	Kierownik Oddziału Laboratoryjnego	KIEROWNIK ODDZIAŁU LABORATORYJNEGO <i>Aneta Tonder</i> mgr Aneta Tonder	03.01.2025
Uzgodnił:	Kierownik Sekcji Badań Środowiskowych	KIEROWNIK SEKCJI BADAŃ ŚRODOWISKOWYCH <i>M. Jamioł</i> mgr inż. Marta Jamioł	03.01.2025
Uzgodnił:	Kierownik Sekcji Analiz Instrumentalnych	Kierownik Sekcji Analiz Instrumentalnych <i>Kamila Matuszewska</i> mgr inż. Kamila Matuszewska	03.01.2025
Uzgodnił:	Kierownik Sekcji Badania Środowiska Pracy	Kierownik Sekcji Badania Środowiska Pracy <i>Marta Candekidis-Furtok</i> mgr Marta Candekidis-Furtok	03.01.2025
Uzgodnił:	Kierownik Sekcji Mikrobiologii i Parazytologii	p.o. KIEROWNIK SEKCJI MIKROBIOLOGII I PARAZYTOLOGII <i>Anna Karbowski</i> mgr Anna Karbowski mikrobiolog	03.01.2025
Uzgodnił:	Główny Specjalista ds. Systemu Jakości	GŁÓWNY SPECJALISTA ds. Systemu Jakości <i>Maria Hrożaniecka</i> mgr Maria Hrożaniecka	03.01.2025
Zatwierdził:	Kierownik Oddziału Laboratoryjnego	KIEROWNIK ODDZIAŁU LABORATORYJNEGO <i>Aneta Tonder</i> mgr Aneta Tonder	03.01.2025

Egzemplarz nr ...0.....

POWIATOWA STACJA SANITARNO – EPIDEMIOLOGICZNA w ZIELONEJ GÓRZE			
ODDZIAŁ LABORATORYJNY	PROCEDURA OGÓLNA	STRONA/STRON	2 1 1
	POSTĘPOWANIE Z PRÓBKAMI DO BADAŃ	DATA WYDANIA	03.01.2025
	PROCEDURA NR PO/OL-04	NR WYDANIA	6

1. CEL.

Celem procedury jest przedstawienie procesu postępowania z próbkami do badań laboratoryjnych, od momentu ich pobrania lub dostarczenia do laboratorium do postępowania z próbkami po badaniu.

2. PRZEDMIOT I ZAKRES.

2.1. Procedura określa zasady pobierania, przyjmowania i rejestrowania próbek w punktach przyjęcia próbek, przekazywania ich do poszczególnych pracowni, postępowania z próbkami przed badaniem, podczas wykonywania analiz i po ich zakończeniu.

2.2. Procedura obowiązuje w komórkach organizacyjnych Oddziału Laboratoryjnego Powiatowej Stacji Sanitarnej-Epidemiologicznej w Zielonej Górze.

3. DEFINICJE I OKREŚLENIA.

3.1 Stosowane skróty i symbole.

- PPIS – Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Zielonej Górze,
- PSSE – Powiatowa Stacja Sanitarnej-Epidemiologicznej w Zielonej Górze,
- OL – Oddział Laboratoryjny,
- LMiP – Sekcja Mikrobiologii i Parazytologii,
- LBŚ – Sekcja Badań Środowiskowych,
- LBŚP – Sekcja Badania Środowiska Pracy,
- LAI – Sekcja Analiz Instrumentalnych,
- LAB – EPL – dedykowany system informatyczny, opracowany na potrzeby obsługi badań laboratoryjnych próbek w Sekcji Mikrobiologii i Parazytologii (Pracownia Mikrobiologii Medycznej),
- LAB-WODA – system informatyczny do obsługi badań laboratoryjnych próbek wody realizowany w Sekcji Badań Środowiskowych i Sekcji Mikrobiologii i Parazytologii (Pracownia Mikrobiologii Wody).

4. ODPOWIEDZIALNOŚĆ.

4.1. Za pobieranie próbek realizowane przez pracowników Oddziału Laboratoryjnego odpowiedzialny jest pracownik upoważniony do pobierania próbek.

4.2. Za przyjmowanie, kodowanie i przekazywanie próbek do pracowni odpowiedzialna jest osoba pracująca w punkcie przyjęcia próbek.

4.3. Za nadzór nad postępowaniem z próbką od momentu jej przyjęcia do laboratorium do jej zniszczenia odpowiedzialny jest Kierownik Sekcji/ komórki organizacyjnej.

POWIATOWA STACJA SANITARNO – EPIDEMIOLOGICZNA w ZIELONEJ GÓRZE			
ODDZIAŁ LABORATORYJNY	PROCEDURA OGÓLNA	STRONA/STRON	3 1 1
	POSTĘPOWANIE Z PRÓBKAMI DO BADAŃ	DATA WYDANIA	03.01.2025
	PROCEDURA NR PO/OL-04	NR WYDANIA	6

4.4. Za zabezpieczanie i przechowywanie próbek w laboratorium w odpowiednich warunkach odpowiedzialni są pracownicy wyznaczeni przez Kierownika Sekcji/ komórki organizacyjnej.

5. OPIS POSTĘPOWANIA.

5.1. Pobieranie próbek do badań w ramach działalności statutowej.

5.1.1. Próbkki wody.

5.1.1.1. Próbkki pobierane są przez próbkobiorców zatrudnionych w Powiatowych Stacjach Sanitarно-Epidemiologicznych oraz pracowników Oddziału Laboratoryjnego, którzy są przeszkoleni i posiadają odpowiednie upoważnienia w tym zakresie.

Próbkki są pobierane zgodnie z odpowiednią metodą znormalizowaną.

5.1.1.2. Dokumentację pobrania próbki stanowi protokół, który zawiera informacje dotyczące daty, godziny i miejsca pobrania próbki, identyfikację procedury pobierania próbki oraz próbkobiorcy, warunki środowiskowe w trakcie pobierania/ transportu próbki, kierunek badania a także ewentualne odstępstwa, uzupełnienia lub wyłączenia od udokumentowanej procedury pobierania próbek.

Protokół z pobrania próbki jest podpisywany przez próbkobiorcę oraz klienta (lub jego przedstawiciela). Jeden egzemplarz protokołu otrzymuje klient **(po pobraniu próbki lub razem ze sprawozdaniem z badań)**.

W przypadku wystąpienia odstępstwa od udokumentowanej procedury pobierania próbek, informacja o odstępstwie jest podawana również w sprawozdaniu z badań.

5.1.1.3. Próbkobiorca dostarcza pobrane próbki do Punktu przyjmowania próbek środowiskowych wraz ze sporządzonym protokołem pobrania próbki.

Transport próbek z miejsca pobrania do laboratorium odbywa się w opakowaniach transportowych, z zachowaniem warunków zabezpieczających je przed uszkodzeniem, zniszczeniem i zmianą składu.

5.1.2. Próbkki środowiska pracy.

5.1.2.1. Próbkki pobierane są przez przeszkolonych i upoważnionych do pobierania próbek pracowników Sekcji Badania Środowiska Pracy.

Próbkki są pobierane zgodnie z odpowiednią metodą znormalizowaną lub udokumentowaną procedurą badawczą.

5.1.2.2. Dokumentację pobrania próbki stanowi protokół wynikający z instrukcji związanej z niniejszą procedurą.

5.1.2.3. Próbkki pobrane przez pracowników PSSE w Zielonej Górze dostarczane są bezpośrednio do Oddziału Laboratoryjnego i tam rejestrowane.

POWIATOWA STACJA SANITARNO – EPIDEMIOLOGICZNA w ZIELONEJ GÓRZE			
ODDZIAŁ LABORATORYJNY	PROCEDURA OGÓLNA	STRONA/STRON	4 1 1
	POSTĘPOWANIE Z PRÓBKAMI DO BADAŃ	DATA WYDANIA	03.01.2025
	PROCEDURA NR PO/OL-04	NR WYDANIA	6

Transport próbek z miejsca pobrania, do laboratorium odbywa się w opakowaniach transportowych, z zachowaniem warunków zabezpieczających je przed uszkodzeniem, zniszczeniem i zmianą składu.

5.1.3. **Próbki do badań diagnostycznych i sanitarno-epidemiologicznych.**

5.1.3.1. **Próbki materiału biologicznego od osób badanych w ramach nadzoru lub dochodzenia epidemiologicznego (osoby chore, nosiciele, ozdrowieńcy, osoby ze styczości) oraz uczniów, studentów i doktorantów pobierane są samodzielnie przez osoby skierowane na badania. Próbki sporali pobierane są przez pracowników zatrudnionych w powiatowych stacjach sanitarno-epidemiologicznych.**

5.1.3.2. Dokumentację pobrania próbki stanowi odpowiedni protokół klienta, karta próbek diagnostycznych lub skierowanie wynikające z instrukcji związanej z niniejszą procedurą.

5.1.3.3. **Próbki do badań diagnostycznych i sanitarno-epidemiologicznych dostarczane są przez osoby skierowane na badania (materiał biologiczny) lub przez pracowników powiatowych stacji sanitarno-epidemiologicznych (materiał biologiczny, sporale) do Punktu przyjmowania próbek do badań diagnostycznych od pacjentów. Próbki dostarczane są wraz z wypełnionymi dokumentami - odpowiednio zleceniem na badanie laboratoryjne lub protokołem.**

Transport próbek z miejsca pobrania, do laboratorium odbywa się w opakowaniach transportowych, z zachowaniem warunków zabezpieczających je przed uszkodzeniem, zniszczeniem i zmianą składu.

W przypadku dostarczania próbek bezpośrednio przez osobę badaną, za warunki przechowywania, zabezpieczenia i transportu próbki odpowiada dana osoba.

5.2. **Przyjmowanie i rejestracja próbek do badań w ramach działalności statutowej.**

5.2.1. **Próbki wody.**

5.2.1.1. **Próbki wody do badania pobrane w ramach działalności statutowej rejestrowane są w systemie informatycznym LAB-WODA przez próbkobiorców z Oddziału Laboratoryjnego oraz przez zewnętrznych próbkobiorców.**

Każdy z próbkobiorców/ użytkowników systemu LAB-WODA otrzymuje od administratora systemu swój unikalny identyfikator/ login oraz hasło. System identyfikuje użytkownika podczas procesu logowania. Wszystkie operacje wykonane w systemie są wykonywane w imieniu osoby zalogowanej. Po zalogowaniu się otwarty zostaje panel systemu LAB-WODA. Próbką zarejestrowana w systemie LAB-WODA ma przypisany określony status. Status próbki zmienia się wraz z wykonywaniem kolejnych czynności. System LAB-WODA ewidencjonuje historię zmian statusów, odzwierciedlając tym samym przebieg procesu obsługi/ realizacji badania w systemie laboratoryjnym.

Próbki zarejestrowane przez próbkobiorców otrzymują numer tymczasowy oraz status w systemie „przed-rejestracja”.

Podczas tworzenia nowego dokumentu w statusie „przed-rejestracja” należy uzupełnić pola:

Wersja 2 strony 4 z dnia 17.02.2026

POWIATOWA STACJA SANITARNO – EPIDEMIOLOGICZNA w ZIELONEJ GÓRZE			
ODDZIAŁ LABORATORYJNY	PROCEDURA OGÓLNA	STRONA/STRON	5 1 1
	POSTĘPOWANIE Z PRÓBKAMI DO BADAŃ	DATA WYDANIA	03.01.2025
	PROCEDURA NR PO/OL-04	NR WYDANIA	6

- pochodzenie (woda do spożycia, woda surowa, woda ciepła, studnia, kąpielisko, miejsce okazjonalnie wykorzystywane do kąpieli, basen),
- opis i identyfikacja obiektu badania,
- cel badania,
- zleceniodawca,
- metoda pobrania próbki,
- nr protokołu,
- data rejestracji,
- próbkobiorca.

5.2.1.2. Osoba pracująca w Punkcie przyjmowania próbek środowiskowych dokonuje wstępnej oceny dostarczonych próbek. Sprawdza zgodność dokumentów z dostarczonymi próbkami. Zakres oceny stanu próbek opisują instrukcje związane z niniejszą procedurą.

5.2.1.3. Po dokonaniu wstępnej oceny próbek pracownik punktu przyjęcia zmienia w systemie LAB-WODA status „przed-rejestracji” na status „rejestracja”. Podczas rejestracji próbka w systemie uzupełniana jest o wszystkie informacje tj. data/czas pobrania, miejscowość/kod, ulica/budynek/lokal, miejsce pobrania próbki, pobrana przez, data/czas dostarczenia, dostarczona przez, stan.

Po dokonaniu zapisów w systemie pracownik przyjmujący próbkę nanosi numer kodowy na opakowanie próbki oraz umieszcza numer kodowy na protokole pobrania, dokonując zapisu kolorem czerwonym. Próbki przyjęte do badań w ramach działalności statutowej mają nadawany numer kodowy według następującego wzoru: OL kolejny numer próbki z elektronicznego rejestru.rok (OL 00001.rrrr).

5.2.1.4. Próbki do badań po zarejestrowaniu i zakodowaniu są przekazywane do laboratorium. Kierownik Sekcji po otrzymaniu protokołu w systemie LAB-WODA zmienia status z „rejestracji” na „realizacja”.

5.2.2. Próbki środowiska pracy.

5.2.2.1. Próbki do badania pobrane w ramach działalności statutowej rejestrowane są w „Rejestrze próbek do badań środowiska pracy w ramach działalności statutowej i pozastatutowej” (formularz F/PO/OL-04-01). W rejestrze w celu uproszczenia zapisów dla danych powtarzających się w następujących po sobie wierszach, dopuszcza się stosowanie skrótu powtórzenia (*ditto*) w postaci " lub —" oraz skrótu wyrażenia jak wyżej w postaci jw..

5.2.2.2. Rejestr prowadzony jest w wersji elektronicznej i drukowany do celów archiwalnych po zakończeniu roku kalendarzowego.

Rejestr umieszczony jest na otoczeniu sieciowym wspólny_ol/Rejestr próbek środowiska pracy. Dostęp do rejestru mają osoby upoważnione.

W celu zabezpieczenia danych przed przypadkową utratą, raz w tygodniu robiona jest kopia zapasowa pliku. Za sporządzenie kopii zapasowej odpowiedzialny jest Kierownik Oddziału Laboratoryjnego lub w przypadku jego nieobecności Kierownik Sekcji Badania Środowiska Pracy.

POWIATOWA STACJA SANITARNO – EPIDEMIOLOGICZNA w ZIELONEJ GÓRZE			
ODDZIAŁ LABORATORYJNY	PROCEDURA OGÓLNA	STRONA/STRON	6 11
	POSTĘPOWANIE Z PRÓBKAMI DO BADAŃ	DATA WYDANIA	03.01.2025
	PROCEDURA NR PO/OL-04	NR WYDANIA	6

5.2.2.3. Osoba pracująca w Punkcie przyjmowania próbek środowiskowych i inne upoważnione do rejestrowania próbek środowiska pracy dokonują wstępnej oceny dostarczonych próbek. Sprawdza się zgodność dokumentów z dostarczonymi próbkami. Zakres oceny stanu próbek opisują instrukcje związane z niniejszą procedurą.

5.2.2.4. Po dokonaniu zapisów w rejestrze umieszcza się numer kodowy na protokole pobrania, dokonując zapisu kolorem czerwonym.

5.2.2.5. Numery kodowe próbek nadawane są w systemie rocznym. Probki przyjęte do badań w ramach działalności statutowej mają nadawany numer kodowy według następującego wzoru: OL-kolejny numer próbki z rejestru (OL-1).

5.2.2.6. Probki do badań po zarejestrowaniu i zakodowaniu są przekazywane do laboratorium, gdzie po określeniu zakresu badań, trafiają bezpośrednio do wykonawcy.

5.2.3. Probki do badań diagnostycznych i sanitarno-epidemiologicznych.

5.2.3.1. Ze względów epidemiologicznych, probki do badań diagnostycznych i **sanitarno-epidemiologicznych** przyjmowane są w osobnym pomieszczeniu - Punkcie przyjmowania próbek do badań diagnostycznych od pacjentów. Probki przyjmowane są przez osoby do tego celu przeszkolone i upoważnione.

Osoby te sprawdzają liczbę próbek, dokonują wstępnej oceny stanu próbek, sprawdzają prawidłowość wypełnienia dokumentów dostarczonych z próbką oraz zgodność danych na pojemniku / probówce z próbką i na załączonej dokumentacji. Szczegółowy sposób postępowania w tym zakresie został opisany w instrukcji związanej z niniejszą procedurą.

5.2.3.2. Wszystkie przyjęte probki są rejestrowane przez pracownika obsługującego Punkt przyjmowania próbek do badań diagnostycznych od pacjentów lub pracownika z pracowni merytorycznej.

5.2.3.3. Probki **do badań diagnostycznych i sanitarno-epidemiologicznych** rejestrowane są elektronicznie w systemie LAB–EPL. Probki dostarczane ze współpracujących Stacji Sanitarno – Epidemiologicznych, rejestrowane są wstępnie w systemie LAB–EPL przez pracownika Stacji Sanitarno – Epidemiologicznej i otrzymują status „przed - rejestracja”. Po sprawdzeniu stanu i zgodności dostarczonych próbek z załączonymi dokumentami i danymi wprowadzonymi podczas przed - rejestracji, pracownicy Punktu przyjmowania próbek do badań diagnostycznych od pacjentów/ pracowni merytorycznej Sekcji Mikrobiologii i Parazytologii zmieniają ich status na „rejestracja”.

5.2.3.4. Numery kodowe próbek nadawane są w systemie rocznym. Probki przyjęte do badań w ramach działalności statutowej mają nadawany numer kodowy według następującego wzoru: D-kolejny numer próbki z elektronicznego rejestru/rok „N”. W systemie LAB – EPL nadawane są również data i godzina przyjęcia próbek oraz odnotowywany jest stan próbek.

Wersja 2 strony 6 z dnia 17.02.2026

POWIATOWA STACJA SANITARNO – EPIDEMIOLOGICZNA w ZIELONEJ GÓRZE			
ODDZIAŁ LABORATORYJNY	PROCEDURA OGÓLNA	STRONA/STRON	7 1 1
	POSTĘPOWANIE Z PRÓBKAMI DO BADAŃ	DATA WYDANIA	03.01.2025
	PROCEDURA NR PO/OL-04	NR WYDANIA	6

5.2.3.5. Pracownik rejestrujący próbkę umieszcza numer kodowy z elektronicznego rejestru na pojemniku / probówce z próbką oraz, zależnie od rodzaju materiału, **na zleceniu na badanie laboratoryjne** lub protokole pobrania próbek.

5.2.3.6. Próbkę wraz z wypełnionymi **zleceniami lub protokołami** lub protokołami przekazywane są do laboratorium, gdzie zgodnie z ustalonym zakresem badań trafiają bezpośrednio do wykonawcy badania.

5.3. Pobieranie próbek do badań w ramach działalności pozastatutowej.

5.3.1. Próbkę środowiskowe.

5.3.1.1. Próbkę do badań pobierane są przez przeszkolonych pracowników Oddziału Laboratoryjnego lub samodzielnie przez klienta. W przypadku próbek wody, dla których wyniki będą wykorzystane w obszarze regulowanym prawnie, próbkobiorca musi posiadać zaświadczenie wydane przez Państwową Inspekcję Sanitarną potwierdzające odbycie szkolenia z pobierania próbek wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi do badań laboratoryjnych albo certyfikat akredytacji laboratorium w zakresie pobierania próbek wody.

5.3.1.2. W przypadku, gdy próbki nie są pobierane przez upoważnionych próbkobiorców, klient odpowiada za ich prawidłowe pobranie, opakowanie, zabezpieczenie oznakowanie oraz dostarczenie do laboratorium. Metodyki i normy dotyczące pobierania próbek na życzenie klienta są udostępniane do wglądu w punkcie przyjęcia próbek. Na życzenie klienta pracownik laboratorium może udzielić krótkiego instruktażu na temat pobierania próbek.

5.3.1.3. W przypadku, gdy próbki pobierane są przez klientów w sprawozdaniu z badań zamieszczana jest informacja, że próbki zostały pobrane przez klienta oraz informacje wyłącznie dotyczące obiektu badań i czasu dostarczania próbki do badań. W sprawozdaniu z badań nie podaje się miejsca i daty pobrania próbek. Jeżeli wyniki badań zostaną podane z niepewnością, to wartość tej niepewności nie będzie obejmowała etapu pobierania próbek, co zostanie zapisane w sprawozdaniu z badań.

5.3.1.4. Dokumentację pobrania próbki wody przez pracownika Oddziału Laboratoryjnego stanowi protokół pobrania próbek wody zgodny ze wzorem zamieszczonym w załączniku Z/PO/OL-04-01. Protokoły pobrania pozostałych próbek środowiskowych powinny zawierać wszystkie niezbędne informacje do identyfikacji obiektu badania, próbkobiorcy oraz danych mających wpływ na ważność wyników. Formy graficznej nie precyzuje się. Spis protokołów pobrania próbek znajduje się w Punkcie przyjmowania próbek środowiskowych. Formy graficznej spisu nie precyzuje się.

5.3.2. Próbkę środowiska pracy.

5.3.2.1. Próbkę pobierane są przez przeszkolonych i upoważnionych do pobierania próbek pracowników Sekcji Badania Środowiska Pracy lub dostarczane przez klienta.

Wersja 2 strony 7 z dnia 17.02.2026

POWIATOWA STACJA SANITARNO – EPIDEMIOLOGICZNA w ZIELONEJ GÓRZE			
ODDZIAŁ LABORATORYJNY	PROCEDURA OGÓLNA	STRONA/STRON	8 1 1
	POSTĘPOWANIE Z PRÓBKAMI DO BADAŃ	DATA WYDANIA	03.01.2025
	PROCEDURA NR PO/OL-04	NR WYDANIA	6

Próbki są pobierane zgodnie z odpowiednią metodą znormalizowaną lub udokumentowaną procedurą badawczą.

Próbkobiorcy spoza PSSE w Zielonej Górze dostarczają pobrane próbki do Punktu przyjmowania próbek środowiskowych. Próbki pobrane przez pracowników Sekcji Badania Środowiska Pracy dostarczane są bezpośrednio do OL i tam rejestrowane.

5.3.2.2. Dokumentację pobrania próbki stanowi protokół wynikający z instrukcji związanej z niniejszą procedurą.

Spis protokołów pobrania próbek/ wykonania pomiarów znajduje się w Sekcji Badania Środowiska Pracy. Formy graficznej spisu nie precyzuje się.

5.3.3. Próbki do badań diagnostycznych i sanitarno-epidemiologicznych.

5.3.3.1. Próbki do badań diagnostycznych i sanitarno-epidemiologicznych pobierane są przez klienta, który odpowiada za odpowiednie zabezpieczenie próbek i dostarczenie do laboratorium.

5.3.3.2. Dokumentację pobrania próbek do badań diagnostycznych i sanitarno-epidemiologicznych przez klienta stanowi zlecenie na badanie laboratoryjne wynikające z instrukcji związanej z niniejszą procedurą.

5.4. Przyjmowanie i rejestracja próbek do badań w ramach działalności pozastatutowej.

5.4.1. Próbki do badań środowiskowych i środowiska pracy przyjmowane są w Punkcie przyjmowania próbek środowiskowych.

5.4.2. Ze względów epidemiologicznych, próbki do badań diagnostycznych i sanitarno-epidemiologicznych przyjmowane są w osobnym pomieszczeniu - Punkcie przyjmowania próbek do badań diagnostycznych od pacjentów.

5.4.3. Próbki do badań od klientów przyjmowane są na podstawie umowy lub zlecenia zgodnie z procedurą PO/OL – 02.

5.4.3. Czynności dotyczące oceny przydatności próbek do badań dokonuje pracownik przyjmujący próbki w obecności klienta.

5.4.4. W przypadku wątpliwości co do właściwego stanu próbki np.: niewystarczającej ilości próbki, złej jakości pojemnika itp., laboratorium może odmówić przyjęcia próbki do badań.

5.4.5. Próbki środowiskowe.

5.4.5.1. Próbki do badań pobrane w ramach działalności pozastatutowej rejestrowane są w systemie informatycznym LAB-WODA. Numery kodowe próbek nadawane są w systemie rocznym. Próbki przyjęte do badań w ramach działalności pozastatutowej mają nadawany numer kodowy według następującego wzoru: OL kolejny numer próbki z elektronicznego rejestru.rok "S" (OL 00001.rrrr "S").

Wersja 2 strony 8 z dnia 17.02.2026

Niniejszy dokument stanowi własność Powiatowej Stacji Sanitarnej – Epidemiologicznej w Zielonej Górze i nie może być powielany ani przekazywany osobom trzecim bez pisemnej zgody Dyrektora PSSE

POWIATOWA STACJA SANITARNO – EPIDEMIOLOGICZNA w ZIELONEJ GÓRZE			
ODDZIAŁ LABORATORYJNY	PROCEDURA OGÓLNA	STRONA/STRON	9 1 1
	POSTĘPOWANIE Z PRÓBKAMI DO BADAŃ	DATA WYDANIA	03.01.2025
	PROCEDURA NR PO/OL-04	NR WYDANIA	6

5.4.5.2. Próbkę dostarczaną przez zleceniodawców zewnętrznych, gdy jest to zgodne z warunkami zawartej umowy, rejestrowane są wstępnie w systemie LAB-WODA przez pracownika zleceniodawcy zewnętrznego i otrzymują status „przed-rejestracja”. Po sprawdzeniu stanu i zgodności dostarczonych próbek z załączonymi dokumentami i danymi wprowadzonymi do systemu, pracownik przyjmujący próbki zmienia ich status na „rejestracja”.

5.4.5.3. Próbkę do badań po zarejestrowaniu i zakodowaniu przekazywane są do laboratorium, gdzie po określeniu zakresu badań przez Kierownika Sekcji, trafiają do bezpośredniego wykonawcy.

5.4.6. Próbkę środowiska pracy.

5.4.6.1. Próbkę do badania pobrane w ramach działalności pozastatutowej rejestrowane są w „Rejestrze próbek do badań środowiska pracy w ramach działalności statutowej i pozastatutowej” (formularz F/PO/OL-04-01). W rejestrze w celu uproszczenia zapisów dla danych powtarzających się w następujących po sobie wierszach, dopuszcza się stosowanie skrótu powtórzenia (*ditto*) w postaci " lub —" — oraz skrótu wyrażenia jak wyżej w postaci jw..

5.4.6.2. Numery kodowe próbek nadawane są w systemie rocznym. Próbkę przyjęte do badań w ramach działalności pozastatutowej mają nadawany numer kodowy według następującego wzoru: OL-kolejny numer próbki z rejestru „S” (OL-1 „S”).

5.4.6.3. Próbkę do badań po zarejestrowaniu i zakodowaniu są przekazywane do laboratorium, gdzie po określeniu zakresu badań, trafiają bezpośrednio do wykonawcy.

5.4.7. Próbkę do badań diagnostycznych i sanitarno-epidemiologicznych.

5.4.7.1. Próbkę przyjmowane są przez osoby do tego celu przeszkolone i upoważnione. Osoby te sprawdzają liczbę próbek, dokonują wstępnej oceny stanu próbek, sprawdzają prawidłowość wypełnienia dokumentów dostarczonych z próbką oraz zgodność danych na pojemniku/ próbówce z próbką i na załączonej dokumentacji. Szczegółowy sposób postępowania w tym zakresie został opisany w instrukcji związanej z niniejszą procedurą.

5.4.7.2. Wszystkie przyjęte próbki są rejestrowane przez pracownika obsługującego Punkt przyjmowania próbek do badań diagnostycznych od pacjentów lub pracownika z pracowni merytorycznej.

5.4.7.3. Próbkę do badań diagnostycznych i sanitarno-epidemiologicznych rejestrowane są elektronicznie w systemie LAB-EPL. Próbkę dostarczane przez zleceniodawców zewnętrznych, gdy jest to zgodne z warunkami zawartej umowy, rejestrowane są wstępnie w systemie LAB – EPL przez pracownika zleceniodawcy zewnętrznego i otrzymują status „przed-rejestracja”. Po sprawdzeniu stanu i zgodności dostarczonych próbek z załączonymi dokumentami i danymi wprowadzonymi podczas przed - rejestracji, pracownicy Punktu

Wersja 2 strony 9 z dnia 17.02.2026

POWIATOWA STACJA SANITARNO – EPIDEMIOLOGICZNA w ZIELONEJ GÓRZE			
ODDZIAŁ LABORATORYJNY	PROCEDURA OGÓLNA	STRONA/STRON	10 1 1
	POSTĘPOWANIE Z PRÓBKAMI DO BADAŃ	DATA WYDANIA	03.01.2025
	PROCEDURA NR PO/OL-04	NR WYDANIA	6

przyjmowania próbek do badań diagnostycznych od pacjentów/ pracowni merytorycznej Sekcji Mikrobiologii i Parazytologii zmieniają ich status na „rejestracja”.

5.4.7.4. Numery kodowe próbek nadawane są w systemie rocznym. Probki przyjęte do badań w ramach działalności pozastatutowej mają nadawany numer kodowy według następującego wzoru: D-kolejny numer próbki z elektronicznego rejestru/rok ”S”. W systemie LAB–EPL nadawane są również data i godzina przyjęcia próbek oraz odnotowywany jest stan próbek.

5.4.7.5. Pracownik rejestrujący próbkę diagnostyczną umieszcza numer kodowy z elektronicznego rejestru na pojemniku/ probówce z próbką oraz **na zleceniu na badanie laboratoryjne**.

5.4.7.6. Probki wraz z wypełnionymi zleceniami na badania przekazywane są do laboratorium, gdzie zgodnie z ustalonym zakresem badań trafiają bezpośrednio do wykonawcy badania.

5.5. Postępowanie z próbkami w Oddziale Laboratoryjnym.

5.5.1. Sposób postępowania z próbkami do badań w Oddziale Laboratoryjnym regulują instrukcje wewnętrzne w komórkach organizacyjnych powiązane z niniejszą procedurą ogólną.

5.5.2. Jeżeli jest konieczne przekazanie próbki do innej komórki organizacyjnej w Oddziale Laboratoryjnym to próbki przekazywane są wraz z Kartą przekazania próbki.

5.5.3. Probki do badań do innej komórki organizacyjnej przekazuje się z zachowaniem warunków gwarantujących, że podczas przechowywania i przemieszczania nie zajdą zmiany mogące mieć wpływ na dokładność i wiarygodność końcowego rezultatu badań.

5.6. Przechowywanie próbek w Oddziale Laboratoryjnym.

5.6.1. Przechowywanie próbek przed badaniami.

Probki nie wymagające natychmiastowego badania, przechowywane są w laboratorium w sposób zabezpieczający przed zanieczyszczeniem lub zmianą składu. Warunki przechowywania próbek są monitorowane i rejestrowane (jeżeli dotyczy).

5.6.2. Przechowywanie próbek po badaniach.

5.6.2.1. Okres przechowywania próbek po badaniach jest regulowany wewnętrznymi instrukcjami powiązanymi z niniejszą procedurą.

5.6.2.2. Pozostałości próbek przechowuje się w warunkach zabezpieczających przed zniszczeniem i zepsuciem.

5.6.2.3. Sposób usuwania (niszczenia) próbek po badaniach regulują wewnętrzne instrukcje powiązane z niniejszą procedurą.

POWIATOWA STACJA SANITARNO – EPIDEMIOLOGICZNA w ZIELONEJ GÓRZE			
ODDZIAŁ LABORATORYJNY	PROCEDURA OGÓLNA	STRONA/STRON	11 11
	POSTĘPOWANIE Z PRÓBKAMI DO BADAŃ	DATA WYDANIA	03.01.2025
	PROCEDURA NR PO/OL-04	NR WYDANIA	6

5.7. Transport próbek z powiatowych stacji sanitarno-epidemiologicznych.

Za odpowiednie przygotowanie próbek do transportu oraz ich zabezpieczenie przed uszkodzeniem, zniszczeniem i zmianą składu odpowiada osoba przekazująca próbki do transportu. Kierowca przyjmuje próbki tylko odpowiednio zapakowane i sporządza zapisy zgodnie z załącznikiem Z/PO/OL-04-03 Transport próbek, przekazanie pojemników.

6. WYKAZ DOKUMENTÓW ZWIĄZANYCH.

- 6.1. PO/OL-02 -Przegląd zapytań ofertowych, ofert, zleceń i umów.
- 6.2. PO/PSSE-08 -Postępowanie ze skargami i wnioskami.
- 6.3. I/PO/OL/LBŚ-04-01 -Instrukcja postępowania z próbkami do badań.
- 6.4. I/PO/OL/LBŚP-04-01 -Postępowanie z próbkami do badań.
- 6.5. I/PO/OL/LAI-04-01 -Instrukcja postępowania z próbkami do badań.
- 6.6. I/PO/OL/LMiP-04-01-Instrukcja postępowania z próbkami wody i próbkami środowiskowymi.
- 6.7. I/PO/OL/LMiP-04-02 -Instrukcja utylizacji materiału zakaźnego i pożywek.
- 6.8. I/PO/OL/LMiP-04-03 - Instrukcja pobierania, przechowywania i transportu próbek do badań diagnostycznych i sanitarno-epidemiologicznych.
- 6.9. I/PO/OL/LMiP-04-04 -Instrukcja postępowania z próbkami do badań diagnostycznych i sanitarno-epidemiologicznych.
- 6.10. I/PO/OL/LMiP-04-05 -Instrukcja przygotowywania pożywek mikrobiologicznych.
- 6.11. I/PO/OL/LMiP-04-06 -Instrukcja postępowania z kulturami odniesienia.
- 6.12. I/PO/OL/LMiP-04-07 -Instrukcja postępowania ze szczepami własnymi.
- 6.13. I/PO/OL/LMiP-04-08 -Instrukcja mycia i przygotowywania szkła laboratoryjnego.
- 6.14. I/PO/OL/LMiP-04-09 -Instrukcja barwienia preparatów mikroskopowych.
- 6.15. I/PO/OL/LMiP-04-10 -Instrukcja wykonywania testów API.
- 6.16. I/PO/OL/LMiP-04-11 -Instrukcja wykonywania testów lateksowych w kierunku pałeczek jelitowych.
- 6.17. I/PO/OL/LMiP-04-12 -Instrukcja wykonywania testu lateksowego Legionella.
- 6.18. I/PO/OL/LBŚ-04-02 -Instrukcja pobierania próbek wody do badań fizyko-chemicznych.
- 6.19. I/PO/OL/LMiP-04-13 -Instrukcja pobierania próbek wody do analiz mikrobiologicznych.
- 6.20. I/PO/OL/LMiP-04-14 -Instrukcja pobierania próbek wody z kąpielisk i miejsc okazjonalnie wykorzystywanych do kąpieli oraz z pływalni do analiz mikrobiologicznych.
- 6.21. I/PO/OL/LBŚP-04-02 -Pomiar i ocena narażenia na drgania mechaniczne miejscowe i ogólne.

7. FORMULARZE I ZAŁĄCZNIKI.

- 7.1. F/PO/OL-04-01-Rejestr próbek do badań środowiska pracy w ramach działalności statutowej i pozastatutowej.
- 7.2. Z/PO/OL-04-01 Wzór protokołu pobrania próbek wody.
- 7.3. Z/PO/OL-04-02 Wzór protokołu pobrania próbek wody z kąpielisk/ z miejsc okazjonalnie wykorzystywanych do kąpieli.

7.4. Z/PO/OL-04-03 Transport próbek, przekazanie pojemników.

Wersja 2 strony 11 z dnia 17.02.2026

Niniejszy dokument stanowi własność Powiatowej Stacji Sanitarnej – Epidemiologicznej w Zielonej Górze i nie może być powielany ani przekazywany osobom trzecim bez pisemnej zgody Dyrektora PSSE

Rejestr próbek do badań środowiska pracy w ramach działalności statutowej i pozastatutowej

Data wydania: 03.01.2025

Data wydania: 03.01.2025

[illegible]

Legenda: p. 111 – zamrażarka nr inwent..... - rurki z sorbentem; p. 113 – szafa chłodnicza nr inwent..... - mineralizat przed oznaczeniem, mineralizat i próbki po oznaczeniu metali, amoniak;

p. 114 – eksykator B, filtry terenowe; p. 116 – szuflada przy stole laboratoryjnym–filtry do oznaczania; LBSP–Seksja Badania Środowiska Praey; LAI–Seksja Analiz Instrumentalnych; OL –Oddział Laboratoryjny

Powiatowa Stacja Sanitarno – Epidemiologiczna w Zielonej Górze 65-470 Zielona Góra, ul. Jasna 10 Oddział Laboratoryjny	tel. (068) 325-46-71 fax: (068) 351-47-96
PROTOKÓŁ POBRANIA PRÓBEK WODY NR	

Data pobrania					
Identyfikacja próbkobiorcy: (Stanowisko, imię, nazwisko)					
Nazwa i adres właściciela/ administrатора urządzenia wodnego					
Identyfikacja obiektu badania					
Numer normy / procedury pobierania próbek:					
Rodzaj badania		Zakres oznaczono na stronie 2			
Numer opakowania	Godzina pobrania próbki	Miejsce pobrania próbki	Dezynfekowana * tak / nie	Utrwalona * tak/nie	Numer próbki z rejestru centralnego
Próbkę/próbki została/y pobrana/e zgodnie z harmonogramem monitoringu jakości wody**: tak [], nie [] Przyczyna pobrania próbki/próbek (jeśli nie dotyczy harmonogramu monitoringu jakości wody):					
Warunki pogodowe**: nie dotyczy [], temperatura:..... °C (nr identyfikacyjny termometru) [], słonecznie [], pochmurno [], silny wiatr [], deszcz [], śnieg [], inne: []					
Inne informacje: Próbkę/Próbki pobrano po ustabilizowaniu temperatury wody – wartości wpisano na stronie nr 2.					
Na miejscu zmierzono zawartość chloru wolnego**: NIE/TAK – wartość wpisano na stronie nr 2.					
Okoliczności mogące spowodować zmianę jakości wody (np. awaria/wymiana sieci wodociągowej/urządzenie wodnego, przerwa w dostawie energii elektrycznej, zmiana technologii uzdatniania wody, itp.):			Nie wskazano / wskazano:		
Sposób postępowania z próbką/próbkami** po pobraniu (warunki transportu)					
chłodzona [] w temperaturze °C, (nr identyfikacyjny termometru) odczyt z termotorby nr		niechłodzona []		Podpis próbkobiorcy	
Osoba uczestnicząca przy pobieraniu próbki / próbek nie wnosi zastrzeżeń/ wnosi następujące zastrzeżenia ** co do sposobu pobrania próbki/próbek:			Podpis osoby uczestniczącej przy pobraniu próbki/próbek z ramienia PSSE		
Data i czytelny podpis osoby uczestniczącej przy pobraniu próbki/próbek					
Przyjęcie próbki/próbek do laboratorium		data godzina <u>Opis, stan próbki /próbek: ** (oznakowanie próbki itp.)</u> - próbka/próbki** prawidłowe / nieprawidłowe* - nr próbki/próbek* do utrwalenia w laboratorium OL - Nazwisko i imię osoby przyjmującej próbkę/próbki			

* właściwe wpisać

** właściwe zaznaczyć

WO – wybrane oznaczenia

Zakres badań**

[illegible]

****właściwe zaznaczyć - X**

**PROTOKÓŁ POBRANIA PRÓBEK WODY Z KĄPIELISK/
Z MIEJSC OKAZJONALNIE WYKORZYSTYWANYCH DO KĄPIELI**
NR**

Data pobrania:			
Identyfikacja próbkobiorcy: (stanowisko, imię, nazwisko)			
Nazwa i adres organizatora /zleceniodawcy*			
Identyfikacja obiektu badania			
Zakwit sinie (smugi, kożuch, piana)**		brak ☐	widoczne ☐
Materiały smoliste (powstające wskutek rafinacji, destylacji lub jakiegokolwiek obróbki pirolitycznej, w szczególności pozostałości podestylacyjne) lub szkło, tworzywa sztuczne, guma lub inne odpady (w ilości niedającej się natychmiast usunąć)**		brak ☐	występują ☐
Ocenę wizualną wody wykonał(a) :			
Numer normy/procedury pobierania próbek:			
Rodzaj badania		Zakres oznaczono na stronie 2	
Numer opakowania	Godzina pobrania próbki	Miejsce pobrania próbki	Numer próbki z rejestru centralnego
Próbką/próbki została/y pobrana/e zgodnie z rocznym harmonogramem monitoringu jakości wody**: tak ☐ , nie ☐ Warunki meteorologiczne w czasie pobierania próbki: Temperatura powietrza (Nr. Identyfikacyjny termometru:) Natężenie opadu, zachmurzenie, nasłonecznienie, wiatr			
Inne informacje: Próbkę/Próbki pobrano po wykonaniu pomiaru temperatury wody – wartość wpisano na stronie nr 2. W chwili poboru próbki wody do badań z kąpieliska/miejsca okazjonalnie wykorzystywanego do kąpeli** kąpiących się osób nie było/było** w wodzie w ilości			
Sposób postępowania z próbka/próbkami* po pobraniu (warunki transportu)			
Chłodzona ☐ w temperaturze°C (nr identyfikacyjny termometru) odczyt z termotorby nr		Niechłodzona ☐ Podpis próbkobiorcy	
Osoba uczestnicząca przy pobieraniu próbki / próbek nie wnosi zastrzeżeń/ wnosi następujące zastrzeżenia ** co do sposobu pobrania próbki/próbek:		Podpis osoby uczestniczącej przy pobraniu próbki/próbek z ramienia PSSE	
Data i czytelny podpis osoby uczestniczącej przy pobraniu próbki/próbek			
Przyjęcie próbki/próbek * do laboratorium	data godzina		
	Opis, stan próbki /próbek: ** (oznakowanie próbki itp.)		
	- próbka/próbki** prawidłowe / nieprawidłowe**		
Nazwisko i imię osoby przyjmującej próbkę/próbki			

* - właściwe wpisać

** właściwe zaznaczyć

Rodzaj badania:

B- bakteriologia

P- fizyko-chemia,

WO – wybrane oznaczenia

Zakres badań **

	Numer opakowania		
Pomiary wykonane na miejscu:			
Temperatura wody zmierzona na miejscu [°C]:			
Nr identyfikacyjny termometru:			

** właściwe zaznaczyć - x

Transport próbek

Za odpowiednie przygotowanie próbek do transportu oraz ich zabezpieczenie przed uszkodzeniem, zniszczeniem i zmianą składu odpowiada osoba przekazująca próbki do transportu. Kierowca przyjmuje próbki tylko odpowiednio zapakowane

rodzaj transportowanych próbek:	
Woda	materiału do badań diagnostycznych i sanitarno-epidemiologicznych
zabezpieczenie próbek	
Torba termiczna ☐ TAK ☐ INNE	Zamknięty pojemnik np. torba termiczna, oznakowany „MATERIAŁ ZAKAŻNY” ☐ TAK ☐ INNE
dokumentacja dołączona do próbek	
☐ TAK ☐ NIE	☐ TAK ☐ NIE

Oświadczam, że zapoznałem/am się z zasadami prawidłowego transportu próbek do badań diagnostycznych i sanitarno-epidemiologicznych oraz wody.

Podpis osoby przekazującej próbki

podpis kierowcy

Transport próbek

Za odpowiednie przygotowanie próbek do transportu oraz ich zabezpieczenie przed uszkodzeniem, zniszczeniem i zmianą składu odpowiada osoba przekazująca próbki do transportu. Kierowca przyjmuje próbki tylko odpowiednio zapakowane

rodzaj transportowanych próbek:	
Woda	materiału do badań diagnostycznych i sanitarno-epidemiologicznych
zabezpieczenie próbek	
Torba termiczna ☐ TAK ☐ INNE	Zamknięty pojemnik np. torba termiczna, oznakowany „MATERIAŁ ZAKAŻNY” ☐ TAK ☐ INNE
dokumentacja dołączona do próbek	
☐ TAK ☐ NIE	☐ TAK ☐ NIE

Oświadczam, że zapoznałem/am się z zasadami prawidłowego transportu próbek do badań diagnostycznych i sanitarno-epidemiologicznych oraz wody.

Podpis osoby przekazującej próbki

podpis kierowcy

Zielona Góra, dn.

W dniu przekazano do Powiatowej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej w
..... następujące ilości skompletowanych zestawów :

- ☐ Zestaw/ów do monitoringu parametrów gr Akpl. *
- ☐ Zestaw/ów do monitoringu parametrów gr B kpl. **
- ☐ Bakteriologiczne szt.
- ☐ Legionellaszt.
- ☐ Inne (pojedyncze)

*za skompletowany zestaw do monitoringu parametrów gr A uważa się komplet zawierający 4 butelki: pH/przewodność, mętność, smak/zapach, 0,5 l lub 1 l.

**za skompletowany zestaw do monitoringu parametrów gr B uważa się komplet zawierający 10 butelek: pH/przewodność, mętność, smak/zapach, 1 l, aniony, utlenialność, cyjanki, metoda ICP (metale), metoda ICP (arsen, antymon, selen, rtęć), bor.

Podpis kierowcy

podpis osoby odbierającej butelki

Zielona Góra, dn.

W dniu przekazano do Powiatowej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej w
..... następujące ilości skompletowanych zestawów :

- ☐ Zestaw/ów do monitoringu parametrów gr Akpl. *
- ☐ Zestaw/ów do monitoringu parametrów gr B kpl. **
- ☐ Bakteriologiczne szt.
- ☐ Legionellaszt.
- ☐ Inne (pojedyncze)

*za skompletowany zestaw do monitoringu parametrów gr A uważa się komplet zawierający 4 butelki: pH/przewodność, mętność, smak/zapach, 0,5 l lub 1 l.

**za skompletowany zestaw do monitoringu parametrów gr B uważa się komplet zawierający 10 butelek: pH/przewodność, mętność, smak/zapach, 1 l, aniony, utlenialność, cyjanki, metoda ICP (metale), metoda ICP (arsen, antymon, selen, rtęć), bor.

Podpis kierowcy

podpis osoby odbierającej butelki